

เวกเตอร์สเปซเชิงโทโพโลยีบนควอเทอเนียน

นาย อนุสรณ์ ชนวีระยุทธ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาคณิตศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974 - 567 - 403 - 6

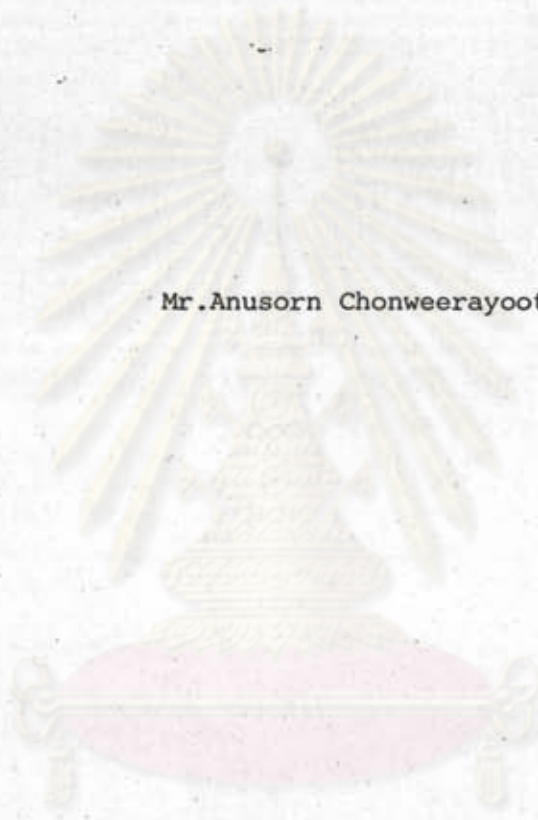
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012460

012460

i 18202780

TOPOLOGICAL VECTOR SPACES OVER THE QUATERNIONS

Mr. Anusorn Chonweerayoot

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science

Department of Mathematics
Graduate School

Chulalongkorn University

1987

Copyright of the Graduate School, Chulalongkorn University

Thesis Title Topological Vector Spaces over the quaternions
By Mr. Anusorn Chonweerayoot
Department Mathematics
Thesis Advisor Dr. Sidney S. Mitchell

Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn University
in Partial Fulfillment of the requirements for the Master's Degree.

Thavorn Vajrabhaya
..... Dean of Graduate School
(Professor Thavorn Vajrabhaya, Ph.D.)

Thesis Committee

Yupaporn Kemprasit
..... Chairman
(Associate Professor Yupaporn Kemprasit, Ph.D.)

Patanee Udomkavanich
..... Member
(Dr. Patanee Udomkavanich, Ph.D.)

Sidney S. Mitchell
..... Member
(Dr. Sidney S. Mitchell, Ph.D.)

หัวข้อวิทยานิพนธ์

เวกเตอร์สเปซเชิงโทโพโลยีบนควอเทอเนียน

ชื่อนิติกร

นาย อนุสรณ์ ชนวิระยุทธ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ดร. ชิตนีย์ เอส. มิทเชลล์

ภาควิชา

คณิตศาสตร์

ปีการศึกษา

2529

บทคัดย่อ

ให้ X เป็นเวกเตอร์สเปซบนควอเทอเนียน เราเรียกการส่ง $\|\cdot\| : X \rightarrow \mathbb{R}$ ว่า พารานอร์ม บน X ก็ต่อเมื่อ

(1) $\|0\| = 0$

(2) สำหรับทุกสมาชิก $x \in X$, $\|-x\| = \|x\|$

(3) สำหรับทุกสมาชิก $x, y \in X$, $\|x+y\| \leq \|x\| + \|y\|$

(4) ถ้า $(t_n)_{n \in \mathbb{N}}$ เป็นลำดับในควอเทอเนียน ซึ่ง $t_n \rightarrow t$ และ $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ เป็นลำดับใน X ซึ่ง $\|x_n - x\| \rightarrow 0$ แล้วจะได้ว่า $\|t_n x_n - tx\| \rightarrow 0$ และเรียก $(X, \|\cdot\|)$ ว่า พารานอร์มสเปซบนควอเทอเนียน

ให้ X เป็นเวกเตอร์สเปซบนควอเทอเนียน เราเรียกการส่ง $\|\cdot\| : X \rightarrow \mathbb{R}$ ว่า เซมินอร์ม บน X ก็ต่อเมื่อ

(1) สำหรับทุกสมาชิก $x \in X$ และ $t \in \mathbb{H}$, $\|tx\| = |t| \|x\|$

(2) สำหรับทุกสมาชิก $x, y \in X$, $\|x+y\| \leq \|x\| + \|y\|$

และเรียก $(X, \|\cdot\|)$ ว่า เซมินอร์มสเปซ บนควอเทอเนียน

เวกเตอร์สเปซเชิงโทโพโลยี X บนควอเทอเนียน (TVS(\mathbb{H})) คือสเปซเชิงโทโพโลยี และเวกเตอร์สเปซบนควอเทอเนียนซึ่งปฏิบัติการเชิงเวกเตอร์ต่อเนื่อง

ทฤษฎีบท ให้ (X, p) เป็นเซมินอร์มสเปซบนควอเทอเนียนและ ε เป็นฟังก์ชันนัลเชิงเส้นซึ่งนิยามบนเวกเตอร์สเปซ S ของ X โดยที่ $|f(x)| \leq p(x)$ สำหรับทุกสมาชิก $x \in S$ ดังนั้น f สามารถขยายไปสู่ฟังก์ชันนัลเชิงเส้น F บน X ซึ่ง $|F(x)| \leq p(x)$ สำหรับทุกสมาชิก $x \in X$

ทฤษฎีบท ให้ $(X, \|\cdot\|_1)$ และ $(Y, \|\cdot\|_2)$ เป็นเซมินอร์มสเปซบนควอเทอเนียนและให้ $T : X \rightarrow Y$ เป็นการส่งเชิงเส้น ดังนั้นข้อความต่อไปนี้สมมูลกัน

- (1) T เป็นฟังก์ชันต่อเนื่องที่จุด $a \in X$
- (2) T เป็นฟังก์ชันต่อเนื่องบน X
- (3) T เป็นฟังก์ชันที่มีขอบเขตบนยูนิติสก์ นั่นคือ $\|T\| < \infty$
- (4) จะมีจำนวนจริง M ซึ่งทำให้ $\|T(x)\|_2 \leq M \|x\|_1$ สำหรับทุกสมาชิก

$x \in X$

ทฤษฎีบท ให้ (X, T) เป็น $TVS(H)$ ซึ่งสามารถนับได้แบบที่หนึ่ง ดังนั้นจะมีพารานอร์ม $\|\cdot\|$ บน X ซึ่ง $T = T_{\|\cdot\|}$ เมื่อ $T_{\|\cdot\|}$ คือ โทโพโลยีซึ่งกำหนดโดยพารานอร์ม $\|\cdot\|$

ทฤษฎีบท ทุกๆ $TVS(H)$ เป็นสเปซเชิงโทโพโลยีแบบเรกูลาร์อย่างสมบูรณ์

ทฤษฎีบท ให้ X เป็น $TVS(H)$, $f \in X^\#$ และสมมติว่า $\ker f$ เป็นเซตปิด ดังนั้น f เป็นฟังก์ชันต่อเนื่อง

ทฤษฎีบท ให้ $(X, \|\cdot\|)$ เป็นเซมินอร์มสเปซควอเทอเนียน ดังนั้นสเปซผลหารของ X เป็นเซมินอร์มสเปซบนควอเทอเนียน

ทฤษฎีบท ให้ X เป็น $TVS(H)$ ซึ่งสามารถแยกได้และมีมิติเท่ากับ n โดยที่ $n < \infty$ ดังนั้น X โฮโมโมρφิซึมอย่างเชิงเส้นกับ H^n

ทฤษฎีบท ให้ X เป็น $TVS(H)$ ซึ่งสามารถแยกได้และมีย่านใกล้เคียง U ของศูนย์แบบมีขอบเขตโดยสิ้นเชิง ดังนั้น X มีมิติจำกัด

ทฤษฎีบท ให้ X เป็น TVS(H) ดังนั้น $K \subset X$ เป็นเซตคอมแพค ก็ต่อเมื่อ K เป็นเซตบริบูรณ์และมีขอบเขตโดยสิ้นเชิง

ทฤษฎีบท (ทฤษฎีบทการส่งเปิด)

ให้ X, Y เป็น FS(H) และให้ $f : X \rightarrow Y$ เป็นการส่งเชิงเส้นต่อเนื่องจาก X ไปทั่วถึง Y ดังนั้น f เป็นการส่งเปิด

ทฤษฎีบท (ทฤษฎีบทกราฟปิด)

ให้ X, Y เป็น FS(H) และให้ $f : X \rightarrow Y$ เป็นการส่งเชิงเส้น พร้อมด้วยกราฟปิด G ดังนั้น f เป็นการส่งต่อเนื่องบน X

ทฤษฎีบท ให้ X, Y เป็น FS(H) และให้ f เป็นการส่งจาก X ไปทั่วถึง Y แบบเชิงเส้นพร้อมด้วยกราฟปิด ดังนั้น f เป็นการส่งเปิด และต่อเนื่อง

ทฤษฎีบท ทุกๆ ฐานของ FS(H) เป็นฐานชอเคอร์

ทฤษฎีบท ให้ (X, P) เป็นสเปซแบบโลคัลลีคอนเวกซ์บนควอเทอเนียน และ $f \in S'$ เมื่อ S เป็นเวกเตอร์สเปซของ X ดังนั้น จะมี $F \in X'$ ซึ่ง $F = f$ บน S .

ทฤษฎีบท ให้ ϕ เป็นกลุ่มของโทโพโลยีบนโลคัลลีคอนเวกซ์บนเวกเตอร์สเปซ X บนควอเทอเนียน ดังนั้น $f \in (X, \nu\phi)'$ ก็ต่อเมื่อ มี $T_1, T_2, \dots, T_n \in \phi$ และ $g_1, g_2, \dots, g_n \in X$ # ซึ่งทุกๆ $g_i \in (X, T_i)'$ และ $f = \sum_{i=1}^n g_i$.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Topological Vector Spaces over the Quaternions.
 Name Mr. Anusorn Chonweerayoot
 Thesis Advisor Sidney S. Mitchell, Ph.D.
 Department Mathematics
 Academic Year 1986

ABSTRACT

Let X be a vector space over \mathbb{H} . A map $\|\cdot\| : X \rightarrow \mathbb{R}$ is said to be a paranorm on X if and only if

- (1) $\|0\| = 0$
- (2) For all $x \in X$, $\|-x\| = \|x\|$
- (3) For all $x, y \in X$, $\|x+y\| \leq \|x\| + \|y\|$
- (4) If $(t_n)_{n \in \mathbb{N}}$ is a sequence of elements in \mathbb{H} such that

$t_n \rightarrow t$ and $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ is a sequence of elements in X such that

$$\|x_n - x\| \rightarrow 0 \text{ then } \|t_n x_n - tx\| \rightarrow 0$$

We call $(X, \|\cdot\|)$ a paranorm space over \mathbb{H}

Let X be a vector space over \mathbb{H} . A map $\|\cdot\| : X \rightarrow \mathbb{R}$ is said to be a seminorm on X if and only if

- (1) For all $x \in X$ and $t \in \mathbb{H}$, $\|tx\| = |t| \|x\|$
- (2) For all $x, y \in X$, $\|x+y\| \leq \|x\| + \|y\|$

We call $(X, \|\cdot\|)$ a seminorm space over \mathbb{H} . A topological vector space X over \mathbb{H} (TVS(\mathbb{H})) is a topological space and a vector space over \mathbb{H} such that the vector operations are continuous.

Theorem Let (X, p) be a seminormed space over \mathbb{H} . Let f be a linear functional defined only on a vector subspace S of X and such that $|f(x)| \leq p(x)$ for all $x \in S$. Then f can be extended to $F \in X^\#$ with $|F(x)| \leq p(x)$ for all $x \in X$.

Theorem Let $(X, \|\cdot\|_1)$ and $(Y, \|\cdot\|_2)$ be seminormed space over \mathbb{H} and let $T : X \rightarrow Y$ be a linear map. Then the following are equivalent :

- (1) T is continuous at some $a \in X$.
- (2) T is continuous on X .
- (3) T is bounded on the unit disc, i.e. $\|T\| < \infty$.
- (4) There exists an $M \in \mathbb{R}$ such that $\|T(x)\|_2 \leq M \|x\|_1$ for all $x \in X$.

Theorem Let (X, T) be a first countable TVS(\mathbb{H}). Then there exists a paranorm $\|\cdot\|$ on X such that $T = T_{\|\cdot\|}$ where $T_{\|\cdot\|}$ is the topology induced by $\|\cdot\|$.

Theorem Every TVS(\mathbb{H}) is a completely regular topological space.

Theorem Let X be a TVS(\mathbb{H}), $f \in X^\#$ and assume that $\ker f$ is closed. Then f is continuous on X .

Theorem Let $(X, \|\cdot\|)$ be a seminormed space over \mathbb{H} .

Then the quotient space of X is also a seminormed space over \mathbb{H} .

Theorem Let X be an n -dimensional separated TVS(\mathbb{H}), $n < \infty$. Then X is linearly homeomorphic with \mathbb{H}^n .

Theorem Let X be a separated TVS(\mathbb{H}) which has a totally bounded neighborhood U of 0 . Then X is finite dimensional.

Theorem Let X be a TVS(\mathbb{H}). Then $K \subset X$ is compact if and only if K is complete and totally bounded.

Theorem (Open mapping theorem)

Let X, Y be FS(\mathbb{H})'s and let $f : X \rightarrow Y$ be linear, continuous and onto. Then f is open.

Theorem (Closed graph theorem)

Let X, Y be FS(\mathbb{H})'s. Let $f : X \rightarrow Y$ be a linear map with a closed graph G . Then f is continuous.

Theorem Every basis of a FS(\mathbb{H}) is a Schauder basis.

Theorem Let (X, P) be a locally convex space over \mathbb{H} . and $f \in S'$ where S is a vector subspace of X . Then there exists an $F \in X'$ such that $F = f$ on S .

Theorem Let Φ be a collection of locally convex topologies on a vector space X over \mathbb{H} . Then $f \in (X, v\Phi)'$ if and only if there exists $T_1, T_2, \dots, T_n \in \Phi$; $g_1, g_2, \dots, g_n \in X^\#$ such that each $g_i \in (X, T_i)'$ and $f = \sum_{i=1}^n g_i$.

ACKNOWLEDGEMENT

I would like to express my sincere gratitude to Dr. Sidney S. Mitchell, my thesis supervisor, for his helpful supervision during the preparation and completion of this thesis. Also, I would like to thank all of lecturers for their previous valuable lectures while studying.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CONTENTS

	page
ABSTRACT IN THAI	iv
ABSTRACT IN ENGLISH	vii
ACKNOWLEDGEMENT	viii
INTRODUCTION	1
CHAPTER	
I PRELIMINARY	2
II PARANORMED AND SEMINORMED SPACES OVER THE QUATERNIONS	8
III TOPOLOGICAL VECTOR SPACES OVER THE QUATERNIONS	20
IV THE OPEN MAPPING AND CLOSED GRAPH THEOREMS	74
V LOGAL CONVEXITY	91
REFERENCES	103
VITA	104

ศูนย์วิทยุวิทยุ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย